

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci

žalobce: **MediaDIDA s.r.o.**, IČ: 25816616
sídlem K Nádraží 351, 783 73 Grygov

proti

žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina, odbor dopravy a silničního hospodářství**
sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2018, č. j. KUJI 7977/2018, ODSH 51/2018 Ves.

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, odbor dopravy a silničního hospodářství, ze dne 25. 1. 2018, č. j. KUJI 7977/2018, ODSH 51/2018 Ves., se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to k rukám žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 26. 3. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2018, č. j. KUJI 7977/2018, ODSH 51/2018 Ves. (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odbor dopravy (dále též „správní orgán prvního stupně“), ze dne 15. 11. 2017, sp. zn. SZ-MMJ/OD/806/2017/24 (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“).

2. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. 6. 2018, tím, že jako provozovatel vozidla tov. značky A., reg. značky, v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci, přičemž jako zjištěné porušení pravidel silničního provozu označil správní orgán prvního stupně jednání neznámého řidiče motorového vozidla tov. značkyi, reg. značky, dne 6. 12. 2016, v 14:45 hod. na pozemní komunikaci – ulice u domu č. p. 1 (parkoviště obchodního centra City Park) v obci, spočívající v nerespektování dopravní značky IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku – parkoviště vyhrazené pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením s dodatkovou tabulkou E 8e „Úsek platnosti ← 3 m | 3 m →“ doplněnou vodorovnou dopravní značkou V 10f „vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (ve vozidle nebyl viditelně umístěn parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením). Tímto neznámý řidič porušil § 4 písm. c) a § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 11 téhož zákona, ve znění účinném do 30. 6. 2017. Žalobci byla uložena v souladu s § 36 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu pokuta ve výši 5.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce v podané žalobě nejprve namítal zánik své objektivní odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku provozovatele vozidla, neboť vynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby vzniku přestupku zabránil. Žalobce provádí povinné a opakované školení o povinnostech řidiče a pravidlech provozu na pozemních komunikacích, dále přijal morální a etický kodex, ve kterém je jednání směřující k porušování povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích výslovně zapovězeno. Žalobcem označený řidič, pan M. H. (dále též „označený řidič“), byl před zapůjčením vozidla řádně poučen o tom, že má povinnosti řidiče a pravidla provozu dodržovat. Všechny uvedené skutečnosti byly neúspěšně navrženy k prokázání svědeckými výpověďmi a příslušnými dokumenty. Žalobce také plně spolupracoval se správními orgány. V souvislosti s tímto odmítl právní domněnku žalovaného, že § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu je nutné považovat za speciální k obecnému § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Zásady a principy práva neumožňují vymáhání povinnosti, kterou objektivně i přes veškerou snahu nelze splnit, byť by byla formálně podložena příslušným zákonným ustanovením.
4. Dle žalobce neexistuje příčinná souvislost mezi jednáním žalobce a jeho následkem. Jednáním bylo zapůjčení vozidla. To, že označený řidič s vozidlem spáchá údajný přestupek, nebyl nevyhnutelný, přímý a příčinný důsledek tohoto jednání. Správní orgány se navíc příčinnou souvislostí mezi tímto vůbec nezabývaly a nijak ji neposuzovaly, tudíž ani neprokázaly objektivní odpovědnost žalobce jakožto provozovatele vozidla za přestupek.

5. Nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že prokázáním materiálního znaku přestupku je v daném případě skutečnost, že toto jednání ohrožuje zájem společnosti. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004-48, či ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, nebo ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78) je nutné důkladně zkoumat, zda a jak byl naplněn formální i materiální znak sankcionovaného přestupku. Materiální aspekt přestupku je jedním ze základních atributů definice přestupku a musí se vždy prokazovat s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti a nikdy presumovat, jak se stalo v nyní projednávaném případě. Správní orgány tak zatížily svá rozhodnutí i nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.
6. Žalobce měl za to, že jednání řidiče nevykazuje formální znaky přestupku (tj. že se přestupek neznámého řidiče vůbec nestal) z několika důvodů. Zaprvé namítal, že správní orgány nijak neprokázaly viditelnost, resp. existenci vodorovného značení V 10f v době spáchání údajného přestupku. Přitom dle vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška č. 294/2015 Sb.“), je viditelné značení spolu se svislým značením IP 12 nezbytné vždy. Dále dle názoru žalobce uvedené parkoviště obchodního centra City Park nemá platné dopravně inženýrské rozhodnutí, tj. se na jeho ploše nenacházejí správním orgánem a policií schválené dopravní značky, které určují dopravní režim. S touto skutečností se žalovaný nijak nevypořádal. Předmětné parkoviště považoval žalobce za soukromý pozemek, veřejnosti nepřístupné, ohraničené závorami a s omezeným provozem, resp. stanovenou otevírací dobou. Provozní řád ani upozornění, že na pozemku platí pravidla silničního provozu, nebyly v den porušení pravidel neznámým řidičem odpovídajícím způsobem, čitelně a viditelně umístěny. Dále namítal, že oznámenému řidiči byl k parkování na vyhrazeném místě udělen ústní souhlas pracovníka CPI Jihlava Shopping, a.s. dle § 77a odst. 3 zákona o silničním provozu. Nadto vzhledem k ohraničenému, neveřejnému a soukromému podzemí parkovacího domu obchodního centra City Park, a vzhledem k zápisu v katastru nemovitostí a s přihlédnutím k charakteru celého parkoviště se dle názoru žalobce dokonce jedná o tzv. místo ležící mimo pozemní komunikace.
7. Dále dle názoru žalobce správní orgán prvního stupně nepostupoval v souladu s § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu a neučinil všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015-29). Naopak postupoval ryze formálně a nedostatečně. Skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě zjistil správní orgán prvního stupně mimo jiné i tím, že žalobce svými písemnými podáními za řidiče označil pana M. H. Toto dokládá samotná skutečnost, že správní orgán prvního stupně vyzval pana H. k podání vysvětlení. Vyjádření pana H. na policii ze dne 6. 12. 2016 lze považovat pouze za zmatečné, osobní a předběžné vysvětlení bez větší právní váhy dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115.
8. Za vážnou procesní vadu přestupkového řízení považoval žalobce nevyslechnutí jím navržených svědků k prokázání toho, že předmětné vozidlo řídil pan M. H. Svědka totiž nelze vyloučit pro podjatost *a priori* bez řádného zdůvodnění, přičemž toto správní orgány neprovedly.
9. Dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že jím učiněná námitka podjatosti vůči úředním osobám správního orgánu prvního stupně byla obecná a obsah i formální úprava stejná jako u jiných správním orgánem řešených námitek. Podaná námitka podjatosti měla dvě

části, obecnější, týkající se podjatosti správního orgánu jako celku, neboť má ekonomický zájem na výsledku řízení. Další část však zněla již vůči konkrétním fyzickým osobám, které vystupovaly vůči žalobci zaujatě s cílem ztížení jeho postupu před správním orgánem. V souvislosti a námitkou podjatosti žalobce namítl také její nezákonné vyřízení (námitku podjatosti úředních osob meritorně vyřídily právě tyto osoby – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2013, č. j. 3 As 2/2013-22) a nepřezkoumatelné odůvodnění z důvodu nesrozumitelnosti. Zároveň o jejím vyřízení nebylo v rozporu s § 14 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) ani vydáno usnesení.

10. Dle názoru žalobce žalovaný nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. To vyjadřuje zásadu materiální pravdy (§ 3 správního řádu), podle níž (ve spojení s § 50 a § 52 správního řádu) správní orgán opatřuje potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, z úřední povinnosti zjišťuje všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného, jakož i provádí důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.
11. Naposledy žalobce namítl nedostatečné odůvodnění výměry sankce. Správní orgán prvního stupně v posuzovaném případě řádně nepřihlédl k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Odůvodnění neobsahuje informaci o tom, jaký vliv měla jednotlivá kritéria na stanovení konečné výše sankce. Argumentace žalovaného, že pokuta byla udělena na samé spodní hranici, a proto ji není potřebné zdůvodňovat, je nedostatečná. I když správní orgán prvního stupně uložil pokutu na samé spodní hranici, absence důležitých prvků ve zdůvodnění pak dle žalobcem uvedené judikatury zakládá nesrozumitelnost, nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný v rámci svého vyjádření ze dne 9. 7. 2018, které zdejšímu soudu došlo dne 12. 7. 2018, navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K samotným žalobním námitkám především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a nad rámec tohoto uvedl následující.
13. Přestupky provozovatele vozidla jsou založeny na objektivní odpovědnosti a v zákoně o silničním provozu je taxativně uvedeno, ve kterých případech provozovatel vozidla za přestupek neodpovídá. Odpovědnosti se nelze zbavit např. školením řidičů či důkazem o absolvování školení etického kodexu označeným řidičem. Totožnost řidiče v projednávané věci zůstává neznámá, neboť tvrzení žalobce, že vozidlo zaparkoval pan H., nebylo prokázáno. Tento v úředním záznamu ze dne 6. 12. 2016 uvedl, že vozidlo nezaparkoval na zákaz. Z důvodu nemožnosti zahájit řízení proti určité osobě bylo předmětné protiprávní jednání v souladu se zákonem o silničním provozu projednáno jako přestupek provozovatele vozidla.
14. Námitku žalobce, že vyhrazené parkoviště nebylo náležitě vyznačeno, žalovaný považoval za účelovou. Obrisy vodorovného značení lze vidět na fotodokumentaci přestupku ve správním spise. Parkoviště je veřejně přístupné a jedná se tedy o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, tudíž zde řidiči musí dodržovat pravidla silničního provozu. Výslech svědků nebyl v posuzovaném případě nutný, jelikož navržení svědci nebyli přítomni na místě v době spáchání přestupku, jednalo se o zaměstnance žalobce, kteří by mohli pouze dosvědčit, že vozidlo žalobce bylo zapůjčeno panu M. H.

15. K žalobní námitce týkající se podjatosti správního orgánu prvního stupně žalovaný uvedl, že žalobce tuto podal opožděně s obecnými důvody ohledně příjmu z pokut, čímž ztratil privilegium, aby o takto vznesené námitce podjatosti bylo rozhodováno samostatným usnesením dle § 14 odst. 2 správního řádu. Správní orgán prvního stupně tak námitku podjatosti řádně vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí.
16. Na závěr doplnil, že výše pokuty byla stanovena plně v souladu se zákonem a řádně odůvodněna.

IV. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z § 51 odst. 1 s. ř. s.
18. Ze spisu vplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné, skutečnosti. Správnímu orgánu prvního stupně bylo dne 6. 1. 2017 Městskou policií Brno doručeno oznámení o podezření ze spáchání přestupku, které jako přílohy obsahovalo úřední záznam ze dne 8. 12. 2016, č. j. B6824/2014, výzvu nepřítomnému řidiči vozidla, související fotodokumentaci a printscreen z náhledu do centrálního registru vozidel. V oznámení přestupku bylo uvedeno, že se řidič vozidla reg. značky, OS šedá A., dne 6. 12. 2016 v 14:45 hodin dopustil v prostorech ulice č. p. ... v přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 11 zákona o silničním provozu, a to porušením spočívajícím v nerespektování dopravní značky IP 12 – vyhrazené parkoviště – se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku (parkoviště vyhrazené pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením) a vodorovné dopravní značky V 10f – vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (porušení § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu) s dodatkovou tabulkou E8e (úsek platnosti 3 m vlevo a 3 m vpravo).
19. V úředním záznamu ze dne 8. 12. 2016 bylo uvedeno, že předmětné porušení pravidel silničního provozu oznámil na služebnu Městské policie Jihlava pracovník ostrahy obchodních centra City Park Jihlava. Vyslaná hlídka strážníků Městské policie Jihlava na místě zjistila zaparkované vozidlo tov. značky A. černé barvy, reg. značky, které parkovalo na vyhrazeném parkovišti pro vozidla přepravující osobu těžce zdravotně postiženou. Toto vozidlo nebylo označeno parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením, a jelikož se na místě nikdo nenacházel, byla na vozidlo umístěna výzva pro nepřítomného řidiče a byla pořízena fotodokumentace. Pracovník ostrahy hlídky strážníků uvedl, že vozidlo na místě stálo déle než jednu hodinu. Dále bylo v úředním záznamu uvedeno, že se dne 6. 12. 2016 v 16:00 na služebnu Městské policie Jihlava dostavil s výzvou pro nepřítomného řidiče pan M. H. Po předložení dokladů bylo s danou osobou sepsáno oznámení o přestupku, ve kterém se pan H. (srov. č. 1. 3 správního spisu) vyjádřil následovně: „Uvádím, že (jsem vozidlo) bych vozidlo nepřistavil na zákaz a že vozidlo jsem neparkoval. Při předvolání se dostavím s osobou, která vozidlo parkovala, tato osoba je držitel kartičky pro invalidy.“

20. Správní orgán prvního stupně zaslal dne 11. 1. 2017 dle § 125h zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, žalobci jakožto provozovateli vozidla výzvu k uhrazení určené částky nebo ke sdělení údajů totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, a to ve lhůtě do 15 dnů od doručení. Žalobce písemně sdělil správnímu orgánu prvního stupně údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, kde označil za řidiče pana M. H. a uvedl adresu jeho bydliště (viz č. l. 9 správního spisu). Správní orgán prvního stupně zaslal dne 27. 1. 2017 panu M. H. na adresu uvedenou žalobcem předvolání k podání vysvětlení, přičemž se předmětná zásilka správnímu orgánu prvního stupně vrátila s tím, že označený řidič na dané adrese nemá schránku.
21. Žalobce dále správnímu orgánu prvního stupně správnímu orgánu prvního stupně sdělil, že označený řidič je také jednatelem společnosti HS4 education s.r.o., která má datovou schránku a zopakoval, že pan H. bydlí na již dříve uvedené adrese u rodičů.
22. Správní orgán prvního stupně zaslal dne 3. 7. 2017 panu M. H. na adresu uvedenou žalobcem předvolání k podání vysvětlení, a to i na adresu společnosti HS4 education s.r.o. Zásilky se správnímu orgánu prvního stupně opět vrátily s tím, že označený řidič na dané adrese nemá schránku, resp. že je na ní neznámý (viz č. l. 13 správního spisu).
23. Následně správní orgán prvního stupně věc přestupku usnesením ze dne 25. 9. 2017, sp. zn. SZ-MMJ/OD/806/2017/8 odložil, aniž zahájil řízení o přestupku, neboť do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (viz č. l. 14 správního spisu). Stejněho dne vydal správní orgán prvního stupně pod sp. zn. SZ-MMJ/OD/806/2017/9 příkaz, kterým shledal žalobce odpovědným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti tomuto podal žalobce v zákonné lhůtě odpor. V návaznosti na to zaslal dne 18. 10. 2017 správní orgán prvního stupně žalobci vyrozumění o pokračování správního řízení po podaném odporu proti příkazu a o provedení důkazů mimo ústní jednání spolu s vyrozuměním o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí.
24. Dne 3. 11. 2017 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen návrh na provedení důkazu – výsledkem zaměstnanců žalobce jako svědků. Jejich odpovědi měly dle názoru žalobce objasnit a prokázat totožnost řidiče předmětného vozidla a další významné skutkové okolnosti vzhledem k tomu, že daného dne s označeným řidičem jezdili jako spolujezdci (viz č. l. 31 správního spisu). Dne 5. 11. 2017 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen návrh na provedení listinných důkazů, a to prezenční listinou z pravidelného školení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích se zaznamenanou účastí a morálním a etickým kodexem žalobce.
25. Žalobce poté vznesl vůči správnímu orgánu prvního stupně námitku podjatosti, a to jak vůči celému správnímu orgánu prvního stupně, tak i proti třem konkrétním úředním osobám.
26. Správní orgán prvního stupně dne 15. 11. 2017 vydal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kterým stanovil, že žalobce spáchal správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a uložil mu pokutu ve výši 5.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. V rámci tohoto rozhodnutí také vypořádal předmětnou námitku podjatosti a vyjádřil se, proč nepřistoupil k provedení žalobcem navržených důkazů.
27. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce dne 21. 12. 2017 odvolání, ve kterém uvedl námitky, které se v zásadě shodují s těmi obsaženými v žalobě.

28. Na základě podaného odvolání žalovaný vydal dne 25. 1. 2018 napadené rozhodnutí s tím, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zákonné a odvolání zamítl.

a. Nenaplnění formálních znaků přestupku jednáním řidiče

29. Nejprve zdejší soud přistoupil k přezkoumání souboru námitek týkajících se nenaplnění formálních znaků přestupku dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu pro charakter pozemní komunikace (parkovacího domu obchodního centra City Park), na které se měl nezjištěný řidič porušit pravidla silničního provozu. V souvislosti s tímto souborem totiž žalobce mimo jiné namítal nevypořádání jedné z odvolacích námitek, a to té, že předmětné parkoviště nemá platné „*dopravně inženýrské rozhodnutí, tedy úřadem nebo magistrátem a policií schválené značky*.“ Zásadním předmětem sporu nyní projednávané věci je přitom skutečnost, zda se v případě předmětného parkovacího domu jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci či nikoliv.
30. Dle § 61 odst. 1 zákona o silničním provozu je obecná úprava provozu na pozemních komunikacích stanovena tímto zákonem.
31. Podle § 61 odst. 2 zákona o silničním provozu je místní úprava provozu na pozemních komunikacích úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.
32. Ustanovení § 62 odst. 1 zákona o silničním provozu rozlišuje dopravní značky svislé a vodorovné. Svislými dopravními značkami dle § 63 odst. 1 písm. e) citovaného jsou mimo jiné informativní značky, které poskytují účastníku provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci nebo mu ukládají povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem.
33. Podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 249/2015 Sb., se v případě značky IP 12 jedná o informativní značku provozní, přičemž tato označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání pouze některých vozidel.
34. Ustanovení § 77 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu dále stanovuje, že místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace stanoví na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a na veřejně přístupné účelové komunikaci obecní úřad obce s rozšířenou působností.
35. Dle § 77 odst. 5 zákona o silničním provozu místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích stanoví příslušný správní orgán opatřením obecné povahy, jde-li o světelné signály, příkazové a zákazové dopravní značky, dopravní značky upravující přednost a dodatkové tabulky k nim nebo jiné dopravní značky ukládající účastníku silničního provozu povinnosti odchylné od obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích. Opatření obecné povahy nebo jeho návrh zveřejní příslušný správní orgán na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se opatření obecné povahy týká, jen vztahuje-li se stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích k provozu v zastavěném území dotčené obce nebo může-li stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích dojít ke zvýšení hustoty provozu v zastavěném území dotčené obce. Jde-li o stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, nedoručuje příslušný správní úřad návrh opatření obecné povahy a nevyzývá dotčené osoby k podávání připomínek nebo námitek; opatření obecné povahy nabývá účinnosti pátým dnem po vyvěšení.

36. Dle § 77 odst. 6 zákona o silničním provozu se na veřejně přístupné účelové komunikaci místní nebo přechodná úprava provozu stanoví pouze na návrh nebo se souhlasem jejího vlastníka; to neplatí, jde-li o stanovení místní nebo přechodné úpravy opatřením obecné povahy.
37. Podle § 77a odst. 1 zákona o silničním provozu místní a přechodnou úpravu provozu a zařízení pro provozní informace umísťuje na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, její vlastník. Vlastník pozemní komunikace oznámí umístění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace do 5 pracovních dnů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. K tomu § 77a odst. 3 téhož zákona doplňuje, že se od místní a přechodné úpravy provozu na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, může účastník silničního provozu odchýlit na základě předchozího souhlasu vlastníka účelové komunikace, není-li tím ohrožena bezpečnost silničního provozu.
38. Při aplikaci výše uvedené právní úpravy na nyní projednávaný případ má zdejší soud za to, že se žalovaný měl zabývat tím, zda k umístění předmětné značky bylo vydáno opatření obecné povahy či jiný akt veřejné správy, a to především vzhledem ke znění odvolací námitky žalobce. Obdobně bylo na místě k rozklíčování charakteru předmětné pozemní komunikace, tj. zda se jedná o veřejně či neveřejně přístupnou účelovou komunikaci, přihlížet i ke znění § 77 odst. 6 a § 77a odst. 1 zákona o silničním provozu. Tato ustanovení totiž stanovují rozdílné postupy při umísťování dopravního značení, přičemž na veřejně přístupnou účelovou komunikaci umísťuje dopravní značení vždy obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost vlastníka, zatímco na neveřejně přístupnou sám vlastník bez potřeby jakéhokoliv rozhodnutí či jiného aktu orgánu veřejné správy. Posouzení výše uvedeného by tak jistě přineslo další indicii charakteru předmětného parkovacího domu jakožto veřejně přístupné či nepřístupné účelové komunikace. Ostatně jak namítal dále žalobce, pokud by parkovací dům představoval neveřejně přístupnou účelovou komunikaci a řidič by disponoval souhlasem jeho vlastníka dle § 77a odst. 3 zákona o silničním provozu, projednávaný přestupek by se vůbec nestal.
39. Námitku nedostatečného vypořádání se s odvolací námitkou týkající se nezkoumání toho, zda byly předmětná dopravní značka IP 12 a další související dopravní značení v parkovacím domu obchodního centra City Park umístěny v souladu s právní úpravou a na základě příslušného aktu orgánu veřejné moci, tudíž zdejší soud vyhodnotil jako důvodnou. Soud proto nemohl dospět k jinému závěru, než že zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. V následujícím řízení se musí žalovaný dostatečným způsobem vypořádat s tím, zda v nyní projednávaném případě konkrétní dopravní značka IP 12 spolu s dalším souvisejícím dopravním značením byla umístěna v souladu s právní úpravou, zda byl k jejímu umístění vydán některý z aktů správního orgánu, případně žalobci přednést, proč žádný ze správně-právních aktů vydán nebyl.
40. Vzhledem k v přecházejícím odstavci uvedenému závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, zdejší soud nemohl přistoupit k věcnému přezkoumání zbylých dílčích námitkách uvedených v žalobě pod bodem V. Neexistence přestupku, které obsahově souvisely s hodnocením charakteru posuzovaného parkoviště jakožto účelové pozemní komunikace veřejnosti přístupné či nepřístupné. Krajský soud má totiž, jak již uvedl v bodu 38 za to, že posouzení předmětného parkovacího domu vzhledem k přístupu

veřejnosti je přímo odvislé od zodpovězení otázky způsobu stanovení dopravního značení, se kterou se je žalovaný povinen vypořádat v následujícím řízení.

41. Zdejší soud dal žalobci také za pravdu v souvislosti s dílčí žalobní námitkou ohledně nedostatečného prokázání vodorovné dopravní značky V 10f.
42. Znění přílohy č. 5 vyhlášky č. 249/2015 Sb. týkající se svislé dopravní značky IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ stanovuje, že pokud je na této dopravní značce uveden symbol zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku, je vždy doplněna vodorovnou dopravní značkou „Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou“.
43. V příloze č. 8 vyhlášky č. 249/2015 Sb. je pak k vodorovné dopravní značce V 10f „Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou“ uvedeno, že tato značka vždy doplňuje svislou dopravní značku „Vyhrazené parkoviště“ se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku.
44. Zdejší soud na základě citovaného znění předmětných ustanovení vyhlášky č. 249/2015 Sb. dospěl k závěru, že pro platnost daných dopravních značek je nutná jejich komplementární existence. Jinými slovy pro to, aby byl řidič povinen respektovat zákaz stání a zastavení na vyhrazeném parkovišti dle § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu v režimu pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou, je zapotřebí aby toto parkovací místo či bylo současně označeno jak svislou dopravní značkou IP 12 se symbolem zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku, tak i vodorovnou dopravní značkou V 10f.
45. Z fotografií uvedených ve správním spise v rozporu s tvrzením žalovaného však není možné rozpoznat ani obrysy vodorovného značení V 10f. Krajský soud si je vědom ztížených podmínek prokázání vodorovného značení, když je předmětné vozidlo zaparkováno právě nad touto dopravní značkou. Avšak jeho zdokumentování není nemožné, např. za použití funkce blesk či pořízení fotografií z jiného úhlu, případně vyfotografování téhož parkovacího místa v den spáchání přestupku bez vozidla. Soud proto přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí i z toho důvodu, že skutkový stav, který žalovaný vzal za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise a vyžaduje zásadní doplnění. V následujícím řízení tak musí žalovaný tento nedostatek v důkazech napravit a prokázat existenci vodorovného značení V 10f ke dni tvrzeného porušení pravidel silničního provozu nezjištěným řidičem, případně při nemožnosti nápravy tohoto řízení o přestupku vedené proti žalobci zastavit.
46. Pro úplnost zdejší soud konstatuje, že k provedení žalobcem navržených důkazů pro nadbytečnost nepřistoupil, a to vzhledem k výše uvedenému závěru o důvodnosti námitky i bez provedení dokazování.

b. Nenaplnění materiálního znaku přestupku

47. V případě námitky napadající nepřezkoumatelnost rozhodnutí ve vztahu k hodnocení materiální stránky přestupku je její hodnocení odvislé nejprve od prokázání naplnění formálních znaků přestupku. V souzené věci proto bude na správních orgánech, aby se opětovně zabývaly materiální stránkou přestupku žalobce a jejím odůvodněním.
48. K výše uvedenému však zdejší soud doplňuje, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální

znak přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). K této problematice se vyjádřil Nejvyšší správní soud již několikrát. Například v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31, Nejvyšší správní soud uvedl, že: „*Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v po době zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení.*“

49. Uvedeným soud nikterak nezpochybňuje fakt, že k naplnění materiálního znaku přestupku nemusí dojít vždy, když je naplněn jeho formální znak. Nicméně společenská škodlivost jednání by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, které by škodlivost jednání zásadním způsobem snižovaly pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků (např. význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění, srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012-35, ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-46, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, či ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, ze dne 7. 4. 2017, č. j. 7 As 61/2017-34).

c. Porušení zásady materiální pravdy

50. Vzhledem ke skutečnosti, jak zdejší soud vypořádal námitku nedostatečného prokázání existence vodorovné dopravní značky V 10f výše v bodech 41 - 45 odůvodnění tohoto rozsudku a nedostatečného zjištění podkladu pro umístění všech souvisejících dopravních značek výše v bodech 38 -39 odůvodnění tohoto rozsudku, shledal zdejší soud také opodstatněnou námitku toho, že správní orgány porušily zásadu materiální pravdy. Ani správní orgán prvního stupně ani žalovaný zjevně nezjišťovaly všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného.

d. Nedostatek příčinné souvislosti

51. K námitce nedostatku příčinné souvislosti zdejší soud nejprve uvádí, že v nyní projednávané věci je předmětem posouzení přestupek provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. S tímto přestupkem § 125f odst. 3 téhož zákona spojuje tzv. objektivní odpovědnost s možností liberace, tedy odpovědnost osoby za škodlivý následek bez ohledu na zavinění, kdy zákon stanoví, ve kterých případech provozovatel vozidla za přestupek neodpovídá. Provozovatel vozidla tedy ze zákona nese do určité míry odpovědnost za vozidlo, které provozuje, a to i v případě, kdy jej neřídí. Z tohoto důvodu mu lze do určité míry připsat negativní následky porušení pravidel, pokud není zjištěn pachatel přestupku. Pro naplnění skutkové podstaty uvedeného přestupku tudíž postačuje, že zde existuje (i) subjekt deliktu, tzn. osoba, jež se protiprávního jednání dopustila, v daném případě provozovatel, který nesplnil povinnost uloženou mu zákonem, (ii) objekt deliktu, což je právem chráněný zájem, tj. povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem a (iii) objektivní stránka deliktu, tj. protiprávní jednání osoby odlišné od provozovatele spočívající v porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích a vykazující znaky přestupku.

52. Pokud je správními orgány prokázáno porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazující znaky přestupku blíže nezjištěným řidičem, je za současné existence objektu deliktu a subjektu deliktu dána objektivní stránka včetně příčinné souvislosti mezi jednáním a následkem. Provozovatel vozidla by totiž v takovém případě porušil svou povinnost spočívající v zajištění toho, aby ze strany řidiče, jemuž vozidlo svěřil, byly při užívání tohoto vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Následek pak spočívá v tom, že jednáním řidiče došlo k porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, za což nese provozovatel vozidla objektivní odpovědnost.
53. Vzhledem k v bodech 38 - 39 a bodech 41 - 45 odůvodnění tohoto rozsudku uvedeném závěru o nedostatku prokázání toho, zda nezjištěný řidič svým jednáním porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích, tj. nedostatečným zjištěním a prokázáním následku jednání žalobce, není možné existenci příčinné souvislosti mezi jednáním žalobce a jeho následkem důkladněji věcně posoudit.

e. Liberace dle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky

54. Dále se soud zabýval námitkou týkající se zániku odpovědnosti žalobce za projednávaný přestupek pro jeho liberaci postupem dle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. V souvislosti s tímto žalobce také namítal nesprávný restriktivní výklad liberačních důvodů z odpovědnosti provozovatele vozidla, tj. že zprostit odpovědnosti provozovatele vozidla lze pouze z důvodů uvedených v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu.
55. Dle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.
56. Podle § 125f odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.
57. K problematice zbavení se odpovědnosti za přestupek (dříve správní delikt) provozovatelem vozidla se v jisté míře obecnosti již vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 7. 2019, č. j. 1 As 318/2018-45, kde konstatoval, že „[j]edinou možností, jak se této odpovědnosti může provozovatel vozidla zprostit (mimo označení skutečného řidiče – což však stěžovatelka v projednávané věci neučinila) je liberace podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu (dnes § 125f odst. 6 tohoto zákona). Odkazované ustanovení stanoví dva liberační důvody, a to jestliže provozovatel vozidla prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích 1) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou [§ 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu], anebo 2) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel [§ 125f odst. 5 písm. b) téhož zákona]. Z jiných než uvedených liberačních důvodů (např. samotné změny vlastnictví bez následného nahlášení v registru vozidel) není zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla možné, neboť uvedené důvody nelze rozšiřovat na rámec zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45, odst. 22).“

58. I zdejší soud se v minulosti již několikrát vyjádřil k tvrzené liberaci provozovatele vozidla na základě uzavřené smlouvy s řidičem vozidla či jeho proškolení o povinnostech dodržování pravidel silničního provozu (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 2. 2019, č. j. 29 A 263/2016-39, nebo ze dne 29. 8. 2019, č. j. 73 A 71/2017-48). Dospěl přitom ke stejnému závěru, jako v přecházejícím odstavci citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud, tedy že se provozovatel vozidla může zbavit odpovědnosti pouze tehdy, pokud naplní liberační důvody uvedené v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, neboť se jedná o speciální ustanovení dříve k § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017, a k nyní účinné právní úpravě k § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
59. K otázce splnitelnosti právní povinnosti, resp. objektivní odpovědnosti stanovené mu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu provozovateli vozidla zdejší soud stručně odkazuje na znění nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 15/16 (dostupném na www.nalus.usoud.cz), konkrétně na jeho odstavce 52 – 69. Zde ústavní soud uzavřel, že „[...] obsahem § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu - navzdory jeho doslovnému znění - není stanovení určité povinnosti provozovatele vozidla, nýbrž pouze jeho objektivní odpovědnosti za porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, jejíž obsah je vymezen v jiných ustanoveních tohoto zákona. Z tohoto důvodu toto ustanovení, stejně jako na ně navazující § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, nejsou a ani nemohou být v rozporu s požadavkem splnitelnosti právní povinnosti podle čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny.“
60. Krajský soud tudíž shledal námitku liberace žalobce nedůvodnou. Proto ani nepřistoupil k provedení navržených důkazů – prezenční listiny ze školení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích se zaznamenanou účast a morálního a etického kodexu přijatého žalobcem, a to pro bezpředmětnost.

f. Absence podmínek pro projednání přestupku dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu

61. Soud se dále zabýval námitkou nenaplnění všech nezbytných kroků před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, kterou vyhodnotil jako nedůvodnou.
62. Dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 daného ustanovení projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Uvedené ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek řidiče (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.
63. K této právní úpravě (ještě za dřívější terminologie správního deliktu provozovatele vozidla a přestupku řidiče, jejíž změna však nedoznala na hodnocení subsidiarity těchto deliktů a souvisejících povinností správních orgánů žádného dopadu) se Nejvyšší správní soud vyjádřil opakovaně, např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ve kterém

uvedl: „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit [...] pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu dle § 60 odst. 1, věty za středníkem, zákona o přestupcích nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“ Shodně se soud vyjádřil také v rozsudcích ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21, ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31, ze dne 29. 3. 2016., č. j. 2 As 7/2016-30.

64. Při aplikaci výše uvedeného závěru na nyní posuzovanou věc je zřejmé, že správní orgány nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku učinily. Dne 11. 1. 2017 vyzvaly žalobce dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu k označení totožnosti řidiče. Ten označil pana M. H., kterému se několikrát nepodařilo doručit, a to ani na adresu společnosti HS4 education s.r.o., které byl označený řidič jednatelem (předvolání k podání vysvětlení ze dne 27. 1. 2017 bylo dne vráceno jako nedoručené s poznámkou, že adresát na dané adrese nemá schránku a předvolání k podání vysvětlení ze dne 3. 7. 2017 byla dne vrácena jako nedoručená s poznámkou, že na dané adrese nemá schránku, resp. že je na ní neznámý). Bylo by v rozporu s účelem úpravy přestupku provozovatele vozidla vyžadovat po správním orgánu učinění dalších kroků ke zjištění pachatele přestupku. I vzhledem k prvotnímu vyjádření pana M. H. ze dne 6. 12. 2016, zaznamenaného v úředním záznamu ze dne 8. 12. 2018, postupoval správní orgán prvního stupně správně, když následně dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích dne 25. 9. 2017 odložil řízení o přestupku řidiče a stejného dne vydal příkaz, kterým shledal žalobce odpovědným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
65. Vyjádření pana H. ze dne 6. 12. 2016 zdejší soud rozhodně nepovažuje za zmatečné. Bez jakýchkoliv pochybností z něj totiž vyplývá, že předmětné vozidlo na vyhrazené místo v parkovacím domě obchodního centra City Park dle svého tvrzení nepřistavil. Současně ze správního spisu vyplývá, že k tomuto vyjádření správní orgán prvního stupně přistupoval jako k předběžné informaci, neboť se na základě označení provozovatele vozidla pokoušel pana H. nadále kontaktovat.

g. Nevyslechnutí svědků

66. Žalobce spatřoval vážnou procesní vadu v tom, že správní orgán prvního stupně ani žalovaný nepřistoupily k výslechu jím navržených svědků.
67. Dle § 125g zákona o silničním provozu je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f stejného zákona, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 6 téhož zákona.

68. Správní orgán prvního stupně dne 25. 9. 2017 odložil řízení o přestupku řidiče a stejného dne vydal příkaz, kterým shledal žalobce odpovědným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Doručením příkazu žalobci bylo také zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla.
69. Až dne 3. 11. 2017 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen návrh na provedení důkazu – výslechem zaměstnanců žalobce jako svědků. Jejich odpovědi měly dle názoru žalobce objasnit a prokázat totožnost řidiče předmětného vozidla a další významné skutkové okolnosti vzhledem k tomu, že daného dne s označeným řidičem jezdili jako spolujezdci.
70. Při aplikaci § 125g zákona o silničním provozu na nyní projednávanou věc soud dospěl k závěru, nepřistoupení k výslechu navržených svědků nelze považovat za procesní pochybení.
71. Žalobce navrhl výslech svědků výhradně za účelem prokázání totožnosti řidiče a „významných skutkových okolností rozhodných pro posouzení údajného přestupku vzhledem k tomu, že s udaným řidičem M. H, dne 6. 12. 2016 jezdili jako spolujezdci.“ Veškeré skutečnosti, které měly být výpovědi svědků prokázány, směřovaly do řízení o přestupku řidiče, které však již nebylo možné zahájit. Krajský soud se tak plně ztotožňuje s odůvodněním nepřistoupení k provedení dokazování výslechem svědků pro jeho nadbytečnost uvedeném na str. 3 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a související námitku má za nedůvodnou.

b. Podjatost správního orgánu

72. Další žalobní námitkou pak žalobce brojil proti podjatosti (i) všech úředních osob prvostupňového správního orgánu, a to z důvodu toho, že pokuta uložená v přestupkovém řízení je příjmem rozpočtu orgánu, který ji uložil, a (ii) konkrétních úředních osob, které vystupovaly v řízení před správním orgánem prvního stupně vůči žalobci zaujatě s cílem ztížení jeho postupu. V souvislosti s tímto namítal také nezákonné vyřízení námítky podjatosti, která byla vyřízena v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a nadto osobami, vůči kterým tato námitka směřovala.
73. Předně je v tomto ohledu třeba nejprve poukázat na skutečnost, že první část námítky podjatosti směřuje pouze proti tzv. systémové podjatosti a související věcné nepřislušnosti. K této otázce se již v minulosti vyjadřoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119. V rámci jeho odůvodnění uvedl, že úředníci územně samosprávných celků jsou vázání právem a mají ze zákona povinnost hájit při výkonu správních činností veřejný zájem a jednat a rozhodovat nestranně bez ohledu na své přesvědčení a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování. Na druhou stranu poukázal na skutečnost, že z pracovněprávního a organizačního hlediska může být činnost úředníků územně samosprávných celků jejich zaměstnavatelem ve větší míře ovlivněna, což může mít ve specifických případech dopad na míru nestrannosti jejich rozhodování. Podle citované judikatury tedy nelze vyloučit existenci rizika tzv. systémové podjatosti, což však neznamená, že má být úřední osoba a priori vyloučena z rozhodování jen proto, že se věc daného územního samosprávného celku přímo či nepřímo dotýká. Jako typické příklady zásadního podezření ze systémové podjatosti pak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl existenci politických či mediálních vlivů na rozhodování nebo přímý nátlak

na výkon pravomoci úřední osoby. K tomu ovšem doplnil, že: „[s]ignálem nadkritické míry "systémového rizika podjatosti" zpravidla nebude samotný fakt, že rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku bude mít dopad na tento celek. Proto např. nebude zpravidla důvodem k pochybám o nepodjatosti úředníka územního samosprávného celku samotná skutečnost, že jím vydané stavební povolení se dotkne majetkových či jiných zájmů obce, v níž bude stavba uskutečněna.“

74. Krajský soud se domnívá, že uvedené závěry lze přiměřeně vztáhnout také na podmínky řešeného případu, kdy je namítána podjatost všech úředních osob pouze proto, že pokuty ukládané v přestupkovém řízení jsou příjmem rozpočtu obce, jejíž orgán rozhodl ve věci v prvním stupni. Žalobce však nijak nedoložil a z dotčené právní úpravy pracovněprávních vztahů úředních osob ostatně ani nevyplývá, že by bylo jejich odměňování závislé na počtu či výši uložených pokut. Navíc je třeba poukázat na skutečnost, že podle žalobcovy argumentace by *ad absurdum* nebylo možné na základě dotčené právní úpravy provést žádné přestupkové řízení, neboť by byly všechny správní orgány rozhodující v prvním stupni automaticky diskvalifikovány z možnosti vést řízení a vydat meritorní rozhodnutí pouze z toho důvodu, že jde o orgány obcí. Na této skutečnosti by pak nic nezměnila ani žalobcem ve správním řízení navrhovaná delegace příslušnosti, neboť by byl podle jeho názoru podjatý každý správní orgán, který by ve věci v prvním stupni rozhodl a jímž uložená pokuta by se tak stala příjmem obecního rozpočtu. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že v projednávané věci nebylo v souladu s judikaturou dáno zvýšené riziko systémové podjatosti.
75. Krajský soud však souhlasí s žalobcem v tom rozsahu, že se správní orgán prvního stupně a zejména žalovaný nedostatečně vypořádali s namítanou podjatostí konkrétních úředních osob, tj. paní Vaňkové, pana Ing. F. a pana Ing. T. Ani v jednom z posuzovaných rozhodnutí správního orgánu nejsou obsaženy přezkoumatelné úvahy o tom, proč u těchto osob nelze uvažovat o jejich podjatosti.
76. Stejně tak se zdejší soud ztotožňuje s argumentací žalobce ohledně toho, že měla o podjatosti konkrétních úředních osob v prvním stupni rozhodovat osoba nadřízená těmto, neboť dle § 14 odst. 2 správního řádu rozhoduje o námitce podjatosti bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení. Rozhodně nelze přistoupit k tomu, že bude konkrétní úřední osoba posuzovat svou podjatost, jak tomu bylo učiněno nyní, kdy ač věc vyřizovala osoba odlišná od těch označených za podjaté (pan Ing. V.), rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsahuje i podpis pana Ing. T. jakožto vedoucího odboru. Stejně tak nelze opomíjet, že dle § 14 odst. 2 správního řádu má o námitce podjatosti rozhodnout služebně nadřízený úřední osoby usnesením. Tudíž nelze mít za v souladu se zákonem postup představený správním orgánem prvního stupně, tj. že námitku podjatosti konkrétní úřední osoby vypořádal v rámci odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
77. Naopak se krajský soud ztotožnil s vyřízením podjatosti ostatních úředních osob (tj. všech úředních osob správního orgánu prvního stupně), neboť se v projednávané věci bezprostředně nepodílely na výkonu pravomoci příslušného správního orgánu, jak stanovuje § 14 odst. 1 správního řádu. Krajský soud tedy zastává názor, že ohledně námítky „systémové podjatosti“ bylo rozhodnuto věcně příslušným orgánem, a to v souladu se zákonem (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 5. 2018, č. j. 33 A 79/2016-30).

78. V následujícím řízení se tak vzhledem k výše uvedenému závěru o nedostatečnosti a nezákonnosti vypořádání námítky podjatosti v souvislosti s konkrétními úředními osobami musí správní orgány postupem v souladu s ustanoveními správního řádu dostatečně posoudit a rozhodnout o podjatosti paní V., pana Ing. F. a pana Ing. T.

i. Arbitrární výměra sankce

79. V případě námítky napadající nepřezkoumatelnost rozhodnutí o pokutě je její hodnocení odvislé od hodnocení prokázání samotného přestupku. Výrok o pokutě, stejně jako jeho odůvodnění, nemůže samostatně obstát v případě, že neobstál výrok o vině. V souzené věci proto bude na správních orgánech, aby se opětovně zabývaly pokutou a jejím odůvodněním, ve kterém zohlední kritéria pro ukládání sankcí.

V. Shrnutí a náklady řízení

80. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. V dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
81. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož úspěšný žalobce nebyl v řízení před soudem zastoupen advokátem, nepřisluší mu právo na náhradu nákladů řízení dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, publ. pod č. 3344/2016 Sb. NSS). Žalobci tedy náleží toliko náhrada zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč, kterou mu je žalovaný povinen zaplatit v soudem stanovené třicetidenní lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 28. listopadu 2019

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

B. Z.